

Postupy směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Učitel:

- ❖ integruje učení do smysluplných celků
- ❖ rozvíjí u žáků schopnost samostatné práce (zadávání samostatných úkolů...)
- ❖ pěstuje návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce (je vymezen prostor v žakovské knížce a v pracovních listech pro sebehodnocení žáků)

a tím umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení (kompetence k učení):

Žák:

- ❖ nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě, využívá moderní informační technologie
- ❖ nové poznatky vyvozuje na základě osobní zkušenosti a řízené činnosti (činnostní učení)
- ❖ vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje je a využívá je v dalším učení
- ❖ uvědomuje si potřebu spolupracovat a navazovat na práci druhých
- ❖ nachází způsoby vedoucí k odstranění nedostatků

Učitel:

- ❖ využívá vhodných metod k rozvoji kreativity žáků (projektové vyučování, kooperativní učení, brainstorming...)
- ❖ předkládá žákům problémy vázané na učební látku i každodenní život

a tím podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů (kompetence k řešení problémů):

Žák:

- ❖ užívá základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, zobecňování, abstrakci, syntézu, analýzu)
- ❖ stanovuje vhodný způsob řešení problémů, vyhodnocuje jeho správnost, nenechá se odradit počátečním nezdarem
- ❖ osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací

Učitel:

- ❖ klade důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu
- ❖ seznamuje žáky se základními prostředky komunikace verbální i nonverbální
- ❖ uskutečňuje diskuze

a tím vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci (kompetence komunikativní):

Žák:

- ❖ prezentuje své názory a svou práci na veřejnosti
- ❖ vyjadřuje se kultivovaně
- ❖ hovoří k věci
- ❖ obhajuje své stanovisko vhodnými argumenty

Učitel:

- ❖ zařazuje práci ve dvojicích a skupinách
- ❖ společně s žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- ❖ upevňuje dobré mezilidské vztahy (organizování akcí společných pro 1. a 9. ročníky,...)

**a tím rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
(kompetence sociální a personální):**

Žák:

- ❖ organizuje, radí se, rozhoduje, kontroluje a prezentuje výsledky práce ve skupině
- ❖ neubližuje mladším spolužákům
- ❖ má radost z úspěchu spolužáků
- ❖ v případě potřeby vyslechne spolužáka, poradí mu a pomůže

Učitel:

- ❖ klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování a slušné chování k druhým lidem (organizování akcí pro dětský domov, domov důchodců,...)
- ❖ prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty (charitativní akce, adopce na dálku,...)
- ❖ podporuje vlastní sebedůvěru u žáků (poskytnutí prostoru pro prezentaci dovedností žáků)

**a tím připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
(kompetence občanské):**

Žák:

- ❖ nachází vlastní chyby, poučí se z nich a omluví se
- ❖ respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- ❖ zná svá práva i povinnosti, samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí

Učitel:

- ❖ podporuje potřebu pozitivních citů v chování jedince, jeho jednání a prožívání životních situací a jejich sdílení s ostatními (komunitní kruhy,...)
- ❖ podporuje potřebu sdílet zážitky s ostatními lidmi a dělit se s nimi o své dojmy (ranní kruhy; spolupráce s dalšími institucemi – dětský domov, ekologický spolek; spolupráce žáků napříč ročníky; návštěva kulturních zařízení; ...)
- ❖ organizuje třídní a školní akce vedoucí k vytvoření pocitu sounáležitosti, dobrých vztahů mezi žáky a navození důvěry mezi učitelem a žákem (zážitkové kurzy,...)

**a tím vytváříme u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjíme vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí a k přírodě
(kompetence sociální a personální, kompetence občanské):**

Žák:

- ❖ nachází citlivý vztah ke svému prostředí a přírodě

Učitel:

- ❖ vyžaduje dodržování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo ni
- ❖ zapojuje žáky do činností a aktivit školy podporujících zdraví a do propagace zdravého životního stylu
- ❖ vytváří preventivní programy s cílem podporovat duševní i sociální zdraví jedince

**a tím vedeme žáky k aktivnímu rozvíjení a ochraně fyzického, duševního a sociálního zdraví a k odpovědnosti za ně
(kompetence občanské, kompetence pracovní):**

Žák:

- ❖ uplatňuje v běžném životě některé složky zdravého životního stylu

Učitel:

- ❖ jedná s úctou a respektem se všemi dětmi bez rozdílu rasy, náboženství, kultury a rodinného zázemí

**a tím vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi
(kompetence občanské):**

Žák:

- ❖ uznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty

Převzato a upraveno z ŠVP ZŠ Máj II České Budějovice

Komentář:

Ukázka zpracování výchovných a vzdělávacích strategií, ve které škola propojila cíle základního vzdělávání s klíčovými kompetencemi (cíle základního vzdělávání a klíčové kompetence jsou vyznačeny tučně pod jednotlivými strategiemi - postupy). U jednotlivých cílů jsou uvedeny výchovné a vzdělávací strategie (postupy, které hodlají uplatňovat všichni pedagogové školy a které vedou k utváření a rozvíjení příslušných klíčových kompetencí u žáků). Strategie jsou vždy doplněny konkrétními dovednostmi a schopnostmi, které žáci získávají.